

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/750/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113231513
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113231513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovaným 1/ D. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXXX/XX, R. R., t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený súdom ustanovenou opatrovníčkou Evou Pivarčovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, 2/ H. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných 1/ a 2/ VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 96, právne zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Zámocká 36, Bratislava, v konaní o zaplatenie 14.151,53 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/148/2014-104 zo dňa 28. 04. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 312,13 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Patrika Podhorského, advokáta, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh žalobcu, ktorý sa domáhal voči žalovaným 1/ a 2/ zaplatenia sumy 14.151,23 € s príslušenstvom titulom plnenia z úverovej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými dňa 07. 05. 2010.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a. s., a žalovanými 1/ a 2/ došlo dňa 07. 05. 2010 k uzavretiu zmluvy o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovaným 1/ a 2/ poskytnutý úver, ktorý sa žalovaní 1/ a 2/ zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 98,52 € do 31. 05. 2010 a od 18. 06. 2010 vo výške 211,93 € s počtom splátok 73. Právny predchodca navrhovateľa ku dňu 18. 02. 2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru, pričom žalovaných 1/ a 2/ vyzval na zaplatenie sumy 14.819,83 € v lehote 10 dní od prevzatia tohto oznámenia. Žalovaní 1/ a 2/ predmetné oznámenie neprevzali, žalovanej 2/ bolo oznámenie uložené na pošte dňa 26. 02. 2013 a následne vrátené právnemu predchodcovi žalobcu s označením „adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote“. Oznámenie adresované žalovanému 1/ bolo právnemu predchodcovi žalobcu vrátené s oznamom „adresát na adrese R. R., O. XX neznámy“. Právny predchodca žalobcu zmluvou zo dňa 28. 02. 2013 postúpil pohľadávku voči žalovaným 1/ a 2/ z titulu nesplateného úveru vo výške 12.151,23 € na žalobcu. Okresný súd v danom prípade s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom ku dňu postúpenia pohľadávky (ďalej v texte len „Zákon o bankách“) skúmal,

či došlo medzi žalobcom a právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a. s. k platnému postúpeniu predmetnej pohľadávky. Zdôraznil, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Tieto predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29. mája 2014. Banka je teda podľa okresného súdu oprávnená postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne napriek písomnej výzve banky v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní. Aj Národná banka Slovenska zaujala k danej problematike názor s tým, že banky a pobočky zahraničných bánk sú oprávnené v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka postúpiť svoje pohľadávky tretej osobe, avšak musia súčasne dodržať ustanovenia Zákona o bankách o ochrane bankového tajomstva. Bez súhlasu klienta môže podľa Národnej banky Slovenska postúpiť banka svoju pohľadávku len v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách a aplikácia tohto ustanovenia závisí od dohodnutej doby splatnosti záväzku klienta z úveru, t. j. z dohodnutého spôsobu splácania úveru. Ak je úver splatný v splátkach, banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi celú, teda aj nesplatenú časť pohľadávky z úveru za podmienok, že klient nesplnil riadne a včas čo i len jednu splátku istiny úveru alebo úrokov alebo ich časť, jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 dní a na zaplatenie omeškania časti peňažného záväzku bol písomne vyzvaný.

Okresný súd v danom prípade návrhu žalobcu nevyhovel a návrh pre nedostatok aktívnej legitímácie zamietol, pretože nemal v konaní preukázané, že žalovaní 1/ a 2/ boli po písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu Slovenskej sporiteľne, a. s. v omeškaní viac ako 90 dní so splnením svojho peňažného záväzku. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 18. 02. 2013, a to oznámením zo dňa 27. 02. 2013, ktorým zároveň žalovaných 1/ a 2/ vyzval na úhradu dlhu a dňa 28. 03. 2013 došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Súd mal tak za preukázané, že neuplynula v danom prípade lehota 90 dní od písomnej výzvy banky na splatenie pohľadávky, a teda neboli splnené podmienky uvedené v ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Súd mal za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky na žalobcu, a teda toto postúpenie je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca nenadobudol pohľadávku voči žalovaným 1/ a 2/.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Má za to, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, nakoľko svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní preukázal predložením listinného dôkazu, a to oznámením o postúpení pohľadávky, ktorým si postupca Slovenská sporiteľňa, a. s., splnil povinnosť podľa § 526 Občianskeho zákonníka. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, pričom poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/210/2001 zo dňa 11. 06. 2003. Súdu prvého stupňa taktiež predložil zmluvu o postúpení pohľadávok s identifikáciou postupovanej pohľadávky voči žalovaným.

Vedľajší účastník na strane žalovaných 1/ a 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z úplne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia merita veci. Stotožnil sa s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu a právne posúdenie súdu prvého stupňa o aplikácii § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 92 ods. 8 Zákona o bankách ohľadom podmienok postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu, považuje v súlade s právnym poriadkom. Žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, v dôsledku čoho nie je v konaní aktívne vecne legitímovaný, keď až do vydania uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie nepredložil žiadny dôkaz o splnení povinnosti vyplývajúcej z vyššie uvedeného Zákona o bankách, t. j. nedodržanie písomnej formy výzvy postupcu adresovanej klientovi, že je v omeškaní a následne dodržanie 90 dňovej lehoty pred postúpením pohľadávky tretej osobe. Nepredložením dôkazu o odoslaní výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Poukázal i na dôvodovú správu k ust. § 92 Zákona o bankách. Hlavným účelom § 92 Zákona o bankách tak podľa dôvodovej správy bolo nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe,

ktorá nie je bankou. Na tomto mieste však zákon navyše stanovil podmienky, za akých je možné postúpiť bankovú pohľadávku. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v celom rozsahu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Žalobca v odvolaní poukázal na to, že napáda rozsudok prvého stupňa z dôvodu, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, ak ho nepovažoval za aktívne vecne legitimovaného v konaní.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval.

Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že správnym bol záver súdu prvého stupňa o tom, že právny predchodca žalobcu bol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku voči žalovaným len po tom, ak boli žalovaní napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu žalovaných. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, príp. z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by teda samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex officio aj bez námietky žalovaných prihliadnuť. Pokiaľ ustálená súdna prax (R 4/2008) už v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom, tak takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu, na dodržiavanie ktorého sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky banky však zo strany žalobcu nebolo preukázané tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 Zákona o bankách, postúpenie pohľadávky nie je možné

považovať za platné, preto odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitimitáciu a žalobu bolo potrebné zamietnuť. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť v predmetnom konaní spočíva na žalobcovi. Súdu neprináleží zaobstarávať si z vlastnej iniciatívy dôkazy preukazujúce dôvodnosť žaloby. Z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva povinnosť banky pri postúpení pohľadávky odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka, čo znamená, že ak banka klientov vyzývala na splnenie splatného dlhu, dôkazné prostriedky súvisiace s touto skutočnosťou by sa mali nachádzať v dispozičnej sfére žalobcu.

Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania, a pod.. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení odporcu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení, než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne iné, než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačne skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Odvolací súd dopĺňa, že oznámenie o postúpení pohľadávky bez ďalšieho nepreukazuje aktívnu vecnú legitimitáciu navrhovateľa na uplatnenie pohľadávky v súdnom konaní. Na nastúpenie zamýšľaných právnych účinkov oznámenia o postúpení pohľadávky vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/ a vo vzťahu posudzovanej právnej otázky aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu na podanie návrhu v prejednávanej veci, bolo nepochybne nevyhnutné preukázanie doručenia oznámenia o postúpení pohľadávky žalovaným 1/ a 2/, a to minimálne v rozsahu, že toto oznámenie sa dostalo do ich dispozičnej sféry (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia na str. 5, vyplýva, že žalovaní 1/ a 2/ oznámenie o zosplatnení úveru neprevzali a zásielky adresované žalovaným 1/ a 2/ boli právnomu predchodcovi žalobcu vrátené s oznámením „adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote“ v prípade žalovanej 2/ a „adresát neznámy“ v prípade žalovaného 1/.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené právne závery, ako i právne závery uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky, teda právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, uvedené postúpenie je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nemožno žalobcu považovať za oprávneného vymáhať si od žalovaných 1/ a 2/ vrátenie nesplateného úveru.

Keďže odvolanie žalobcu nebolo dôvodné, tento v odvolaní neuviedol nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by akýmkoľvek spôsobom spochybňovali vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania, keď okresný súd rozhodol vecne správne v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Uvedené odvolací súd dopĺňa napriek tomu, že odvolaním nebol napadnutý výrok o náhrade trov konania, avšak ide o výrok súvisiaci.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v odvolacom konaní. V odvolacom konaní boli v celom rozsahu úspešní žalovaní 1/ a 2/, ako aj vedľajší účastník na strane žalovaných. Žalovaní 1/ a 2/ si náhradu

trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 151 ods. 1, veta prvá O. s. p. neuplatnili, tieto im zo spisu nevyplývajú a preto im náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal. Odvolací súd však priznal náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných 1/ a 2/, ktorý vystupoval na strane účastníkov konania, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní. Trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka, ktoré odvolací súd priznal, pozostávajú z trov právneho zastúpenia, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu žalobcu - podanie vo veci samej v zmysle § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „vyhláška“) vo výške 303,74 € + 1 x režijný paušál vo výške 8,39 € v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky. Spolu tak trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavujú sumu 312,13 €, ktoré trovy odvolacieho konania je žalobca povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných 1/ a 2/ na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Patrika Podhorského, advokáta v zmysle ust. § 149 ods. 1 O. s. p., do troch dní.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.